

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10Csp/26/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817206555
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2018:8817206555.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Martinom Kopinom v spore žalobcu: P. R., Y..XX.XX.XXXX, E. K. XXX J., P.Á.: K.. Q. Š., A., A. M.. C.. J. XXX/XX, C., proti žalovanému: I., C..B..W.., I. XX, XXX XX E., Q.: XX XXX XXX, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka v zmluve o úvere Č.. XXXXXXXXX zo dňa 20.12.2014 uvedená v bode 10 všeobecných podmienok poskytnutia úveru o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu s administratívou so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 732 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy odo dňa 28.06.2017 do zaplataenia, to všetko do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania. O výške týchto trov rozhodne súd samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľných zmluvných podmienok a to na základe uzavretých zmluvy o úvere medzi žalobcom a žalovaným. Svoju žalobu odôvodnil konkrétne zmluvou o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 20.12.2014 na základe ktorej sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 732 eur a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky pod bodom čl. 10 Všeobecných zmluvných podmienok.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a navrhol žalobu žalobkyne ako neopodstatnenú zamietnuť.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa zmluvou o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 20.12.2014, oznámení o splatení úveru zo dňa 19.08.2015, výpisom z klientskej zóny, vyjadrením žalovaného doručené súdu dňa 30.10.2017 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav:

4. Podľa zmluvy o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 20.12.2014 poskytol žalovaný žalobkyni úveru vo výške 700 eur., žalovaný sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov vo výške 508 eur a úrok spojený so spotrebiteľským úverom t.j. zaplatiť celkovú čiastku 1208,- eur, v 8 mesačných splátkach po 151 eur.

5. Z oznámenia o splatení úveru zo dňa 19.08.2015 vyplýva, že úver č. XXXXXXXXXX zo dňa 20.02.2014 bol v plnej výške uhradený dňa 17.08.2015.

6. Z výpisu z klientskej zóny vyplýva že zmluva č. XXXXXXXXXX zo dňa 20.02.2014 bola uhradená a bola splatená celková suma 1432 eur

7. Žalovaný vo vyjadrení doručenom súdu dňa 30.10.2017 uviedol, že je toho názoru, že žalobca nebol pri uzatváraní zmluvy o úvere spotrebiteľom. Z predloženej zmluvy o úvere podľa žalovaného jednoznačne vyplýva, že žalobca si predmetný úver bral za účelom výkonu podnikania. Žalobca vstúpil do právneho vzťahu so žalovaným na základe vyhlásenia, že poskytnuté peňažné prostriedky použije na výkon podnikania, a teda nie na svoju súkromnú potrebu. V zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 20.2.2014 je žalobca jasne definovaný ako živnostník, uvedením obchodného mena, miesta podnikania a čísla, pod ktorým je evidovaný na odbore živnostenského podnikania príslušného okresného úradu. Žalovaný je presvedčený, že sa nejedná o prípad, na ktorý by sa mali vzťahovať iné ustanovenia príslušného zákona, teda nie je daný žiadny predpoklad, ktorý by zakladal osobitnú miestnu príslušnosť súdu v zmysle § 19 a nasl. CSP. Z toho dôvodu podal žalovaný pri prvom úkone v súlade s § 41 námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Vranov nad Topľou. Žalovaný má za to, že žalobcovi nemožno priznať postavenie spotrebiteľa, a preto poukazuje na nesprávnosť adresovania predmetnej žaloby. Žalobca sa danou žalobou obrátil na síce vecne príslušný, nie však miestne príslušný všeobecný súd, a teda nedošlo k splneniu podmienok, za ktorých môže súd konať. V danom prípade je potrebné miestnu príslušnosť súdu posudzovať v zmysle ustanovení § 13 a § 15 ods. 1 CSP. Žalovaným je právnická osoba, a preto v zmysle ustanovenia § 15 je na prejednanie veci miestne príslušný súd v obvode ktorého má právnická osoba svoje sídlo, t. j. Okresný súd Bratislava I. Žalovaný preto žiada, aby Okresný súd Vranov nad Topľou ako súd nepríslušný postúpil vec miestne príslušnému súdu, a to Okresnému súdu Bratislava I. Dňa 20.2.2014 uzatvoril žalovaný ako veriteľ s dlžníkom Zmluvu o úvere č. 802102560, ktorým mu bol poskytnutý úver vo výške 700 eur, zvýšený o príslušný poplatok v sume 508,00 eur, teda celkovo zaplatiť čiastku v sume 1208 eur. Žalovaný ako veriteľ s dlžníkom pod obchodným menom P. R., ako fyzickou osobou - podnikateľom označeného identifikačným číslom Q.: XX XXX XXX. Z vyššie uvedeného je možné posudzovať vzťah ako obchodnoprávny a nie ako spotrebiteľský, nakoľko ide o zmluvný záväzok medzi dvomi podnikateľskými subjektmi. Nie je preto možné aplikovať na zmluvu o úvere ustanovenia o ochrane spotrebiteľa, keďže o spotrebiteľa v tomto prípade nejde. Zmluvy sa posudzujú podľa Obchodného zákonníka, nakoľko boli uzatvorené medzi dvomi podnikateľskými subjektmi. „Spornú“ zmluvu o úvere nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. V predmetnom prípade je sporné, v súvislosti s predmetnou zmluvou o úvere prisúdiť žalobcovi právny status spotrebiteľa, a teda súdom citované ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa sú neaplikovateľné. Žalobcom predložená Zmluva nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ani spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko žalobca vstúpil do právneho vzťahu so žalovaným na základe vyhlásenia, že poskytnuté peňažné prostriedky použije na výkon podnikania, a teda nie na svoju súkromnú potrebu. Žalovaný ďalej poukazuje, že žalobcove prehlásenie je v predmetnej zmluve vlastnoručne podpísané žalobcom. Žalovaný poukazuje, že žalobca prehlásenie, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania vlastnoručne podpísal, pričom tento prejav vôle je na prednej strane zmluvy o úvere a prehlásenie dlžníka je zrozumiteľne, určito a jasne uvedený hneď vedľa podpisu dlžníka. Žalovaný poukazuje že disponuje vlastnoručne podpísaním prehlásením dlžníka, že finančné prostriedky sú poskytnuté na účel podnikania, a teda dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje žalobcu a ten relevantnými dôkazmi nevyvrátil skutočnosti svedčiace že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, ale len účelovo svojím vyjadrením tvrdí, že je spotrebiteľ. Avšak takéto tvrdenia považujeme za nedôvodné, ktoré nenachádzajú žiadnu oporu v zákonoch alebo dôkazných prostriedkoch, pričom žalovaný predkladá dostatočný dôkazný prostriedok a to vlastnoručne podpísanie prehlásenie žalobcu. Žalovaný poukazuje na prostriedky procesného útoku, ktoré jasne preukázal a to prehlásenie žalobcu. Žalovaný má za to, že skutočnosť, že Zmluva má povahu formulárovej (adhéznej) zmluvy ešte samo o sebe nevytvára predpoklad, že Zmluvu je potrebné posudzovať ako spotrebiteľskú. Pod pojmom formulárová zmluva je potrebné rozumieť zmluvu, ktorú používa dodávateľ, resp. podnikateľ v dvoch a viacerých prípadoch a zväčša je vopred pripravená. Uvedený postup je súčasťou bežnej podnikateľskej praxe a má za účel zjednodušiť kontraktčný proces, a to aj pri uzavieraní zmlúv medzi podnikateľmi navzájom. Z uvedeného vyplýva, že formulárová zmluva môže byť právnym dôvodom vzniku absolútneho obchodu (zmluvy o úvere). Vzhľadom na vyššie uvedené považuje Žalovaný tvrdenia Žalobcu o tom, že pred uzavretím Zmluva nebol dostatočne informovaný o význame jednotlivých ustanovení a o tom aký budú mať pre neho (dožadujúc sa postavenia spotrebiteľa) jednotlivé časti

Zmluvy, za bezpredmetné. Žalovaný má za to, že sa dodatočne nemožno dovolávať inej kvalifikácie právnej povahy Zmluvy, keďže jej uzavretie v uvedenej forme (zmluva o úvere podľa Obchodného zákonníka) sám svojím konaním Žalobca (dlžník) vyvolal a inicioval. Žalovaný ďalej uviedol, že uzaviera zmluvy o spotrebiteľských úveroch aj s osobami, ktoré sú živnostníkmi, ak na začiatku kontraktáčného procesu prejavia túto vôľu, t. j. nekonajú v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Konanie Žalobcu v žiadnom prípade nemôže byť na ujmu Žalovaného, pretože v opačnom prípade by platil extenzívny výklad ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka „Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti.“, t. j. za spotrebiteľa by sa považovala každá fyzická osoba, čo je v rozpore s účelom právnej úpravy ochrany spotrebiteľa. Žalovaný sa v žiadnom prípade nestotožňuje a odmieta tvrdenia, že účelovo obchádza ustanovenia chrániace spotrebiteľov využívaním formálneho účelu zmluvy. Žalovaný toho času poskytoval klientom aj Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vzhľadom k uvedenému sa nestotožňujem s tvrdením súdu o obchádzaní zákona. Žalobca svojím prejavom vôle ovplyvňuje obsah zmluvy prostredníctvom informácii dôležitých pre neho a jeho záväzok ako výška úveru, o ktorú si sám v žiadosti o úver požiadal, poplatok, ktorý sa vypočítava v závislosti od úveru, dobu splatnosti, ktorú si spotrebiteľ určí, v koľkých splátkach úver chce splatiť, dátum splatnosti splátky a v neposlednom rade aj účel na základe ktorého použije finančné prostriedky, pričom mal možnosť slobodnej voľby uzavrieť so žalovaným zmluvu o úvere alebo zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Žalobca si zobral predmetný úver na účel podnikania peňažné prostriedky si prevzal a nemal proti tomu žiadne námietky. Zmluva o úvere plní funkciu návrhu na uzavretie zmluvy. Návrh môže obsahovať dodatky, výhrady či iné zmeny, ako ich ale dlžník navrhne. Vzhľadom k tomu považujeme tvrdenie o obchádzaní zákona za nedôvodné. Na základe uvedeného je nesporné, že žalobca finančné prostriedky použil na výkon podnikania, pričom podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.. Preto nemožno predmetný úver posudzovať v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Dôležité teda je, na aký účel bol úver poskytnutý a nie na aký účel žalobca finančné prostriedky naozaj použil. Žalovaný je povinný preukázať, na aký účel boli peňažné prostriedky poskytnuté. účastníkov jeho ustanoveniami, od ktorého sa nie je možné odchyliť, keďže ide o kogentné ustanovenie: a) zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte(§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).Okrem toho podľa žalovaného nie je možné aplikovať ustanovenia, ktorými sa žalobca ohrádza, nakoľko zmluva bola uzatvorená v čase, keď podľa Obchodného zákonníka, sa zmluva považuje za absolútny obchod, a preto nie je možné na ňu aplikovať iné predpisy, ako Obchodný zákonník. Je to kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa dohodu strán o voľbe predpisu, ktorým sa budú ich ďalšie právne vzťahy riadiť. Keďže po vzájomnej dohode zmluvu uzatvorili podľa Obchodného zákonníka, aplikácia Občianskeho zákonníka, či iných zákonov, ktoré slúžia prioritne na ochranu spotrebiteľa je vylúčená. Žalovaný zdôraznil skutočnosť, že v čase uzavretia Zmluvy neexistoval a nebol účinným žiaden všeobecne záväzný právny predpis, podľa ktorého by bola stanovená maximálna prípustná výška úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov. Možno teda vychádzať iba z ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Dôkazné bremeno pritom v otázke primeranosti odplaty znáša žalobca, a nie žalovaný. Žalobca teda musí preukázať, že v čase a mieste uzavretia Zmluvy išlo o odplatu, ktorá výrazne (podstatne) vybočovala z trhového priemeru odplát poskytovaných inými subjektmi poskytujúcimi financovanie z vlastných zdrojov (tak ako žalovaný). Pokiaľ sa žalobca dovoláva údajov bánk, koná tak v priamom rozpore s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je ako merítko považovaná odplata obvykle požadovaná na finančnom trhu, t.j. nie len bankami, ale aj inými účastníkmi finančného trhu. Navyše žalobca sa opiera o úrokovú sadzbu stanovenú pre banky, ktorá je, samozrejme, nižšia. Správne by mal prihliadať na úrokovú sadzbu stanovenú pre nebankové, leasingové a iné spoločnosti, pod ktoré spadá j žalovaný. Navyac je možné prevýšenie takejto odplaty a zákon zakazuje len také prevýšenie, ktoré má charakter prevýšenia podstatného. K uvedenému je potrebné poukázať na záver rozhodovacej praxe, podľa ktorého u nebankových subjektov nemožno obvyklú výšku úroku odvodzovať od výšky úroku požadovaného bankami. Podľa Vrchného súdu v Prahe je u nebankových subjektov potrebné postupovať inak. V týchto prípadoch sú kedykoľvek poskytované pôžičky alebo úvery osobám, ktoré by pôžičku či úver od banky nedostali

pre isté riziko spojené s osobou dlžníka. Je nutné vziať do úvahy, že v prípade týchto peňažných prostriedkov je požadované v porovnaní s bankami menšie zabezpečenie a požiadavky klientov sú vybavované omnoho pružnejšie, ako tomu býva u konzervatívnejších bánk, čo je ale vzhľadom na ich zameranie pochopiteľné. Preto je logické, že s ohľadom na výrazne vyššie podnikateľské riziko sú úroky požadované týmito nebankovými veriteľmi tiež vyššie ako obvyklé bankové úroky. V čase uzavretia zmluvy medzi žalobcom a žalovaným neexistovalo žiadne zákonné obmedzenie zakazujúce poskytovať úver či už spotrebiteľom alebo osobám, ktoré nie sú spotrebiteľmi. Veriteľ, teda žalovaný, môže požadovať v súvislosti s poskytnutím úveru okrem úroku z úveru aj poplatok za jeho poskytnutie, rovnako má právo na zabezpečenie svojej pohľadávky či už zmluvnou pokutou alebo zmenkou. Nakoľko dlžník nemienil použiť peňažné prostriedky na svoju súkromnú potrebu, nie je spotrebiteľom. Vzájomný právny vzťah účastníkov konania je teda obchodnoprávny a uplatnenie právnych noriem s cieľom ochrany spotrebiteľa nie je vôbec na mieste. Úver si dlžník vzal za účelom podnikania, čím bol vyňatý spod pozitívneho vymedzenia pojmu spotrebiteľ. O spotrebiteľa ide jedine v tom prípade, ak si vzal úver na osobnú potrebu, a teda nie na účely podnikania či povolania. Z predmetnej definície spotrebiteľa jasne vyplýva, že z hľadiska určenia jeho statusu je rozhodujúce, na aký účel bol spotrebiteľský úver poskytnutý, a teda nie na aký účel boli poskytnuté peňažné prostriedky dlžníkom následne použité. Ak bol teda úver výlučne na základe vyhlásenia dlžníka poskytnutý na účel podnikania, nepôjde o spotrebiteľský úver. Je potrebné tiež zdôrazniť, že dlžník podľa zmluvných vyhlásení z vlastnej vôle vstúpil do zmluvného vzťahu za účelom poskytnutia peňažných prostriedkov na výkon podnikania a toto vyhlásenie potvrdil svojím podpisom. Spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. toto jeho vyhlásenie akceptovala, nijako ho neovplyvňovala a ani si ho nevynucovala. Ak by toto vyhlásenie napokon bolo nepravdivé, má spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. k dispozícii viacero právnych inštitútov na ochranu svojich práv a oprávnených záujmov (§ 49a Občianskeho zákonníka - dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu pre uvedenie do omylu; § 507 Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov); ak má dlžník poskytnuté peňažné prostriedky podľa zmluvy použiť iba na určitý účel a dlžník ich použije na iný účel, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil bez zbytočného odkladu použité a nevrátené prostriedky s úrokmi)). Nakoľko žalobca nemienil použiť peňažné prostriedky na svoju súkromnú potrebu, nie je spotrebiteľom. Je potrebné tiež zdôrazniť, že žalobca podľa zmluvných vyhlásení z vlastnej vôle vstúpil do zmluvných vzťahov za účelom poskytnutia peňažných prostriedkov na výkon podnikania a toto vyhlásenie potvrdil svojím podpisom. Žalovaný toto jeho vyhlásenie akceptoval. Táto skutočnosť je pritom jasne preukázaná Zmluvou o úvere. Záverom tejto časti treba uviesť, že žalovaný pri poskytovaní peňažných prostriedkov vychádza čo do účelu z vyhlásenia jednotlivých klientov. Oblasť predmetu podnikania žalobcu je charakterizovaná ako rýchle „pôžičky“, kde nie je žiaden čas na preukazovanie pravdivosti zmluvných vyhlásení klientov. Ak by tieto vyhlásenia napokon boli nepravdivé, má žalovaný k dispozícii viacero právnych inštitútov na ochranu svojich práv a oprávnených záujmov (§ 49a zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej aj „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“) - dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu pre uvedenie do omylu; § 507 Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov); ak má dlžník poskytnuté peňažné prostriedky podľa zmluvy použiť iba na určitý účel a dlžník ich použije na iný účel, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil bez zbytočného odkladu použité a nevrátené prostriedky s úrokmi. V prípade postavenia žalovaného treba akcentovať aj jeho dobrú vieru, s ktorou do právneho vzťahu so žalobcom vstupoval. Argumentácia žalovaného v tomto smere je napokon v plnom súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora v oblasti práva na ochranu spotrebiteľa, na ktorú zjavne „zabudol“ poukázať žalobca. Pri výklade pojmu spotrebiteľ je potrebné chrániť dobrú vieru druhej strany. Ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovoliť toho, že mala postavenie spotrebiteľa. Obdobne, pokiaľ spotrebiteľ predstiera, že je podnikateľom (alebo v tomto smere uvedie dodávateľa do omylu), je treba takúto obligáciu charakterizovať ako obchod, a nie spotrebiteľský záväzok, pretože je potrebné chrániť dodávateľovu dobrú vieru, pretože dobrá vieru je všeobecným princípom zmluvného práva. Analogicky, ak žalobca v Zmluve o úvere uviedol a aj podpísal, že poskytované peňažné prostriedky sú na účel výkonu jeho povolania, treba chrániť dobrú vieru žalovaného a žalobcovi nepriznať právne postavenie spotrebiteľa. Vo vzťahu k účelu poskytnutia peňažných prostriedkov na výkon podnikania si žalovaný dovoľí poukázať na rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie, sp. zn. P/0355/01/2012 vydané v konaní proti žalovanému, ktorým bolo toto zastavené z dôvodu, že „nebol preukázaný spotrebiteľský charakter zmluvy, ktorej všeobecné podmienky boli predmetom kontroly“, preto správny orgán dospel k názoru, že „v danom prípade nie je možné objektívne vyvodiť zodpovednosť účastníka konania za porušenie § 4 ods. 2 písm. b) v nadväznosti na § 3 ods. 3 a § 7 ods. 1 v spojení s § 7 ods. 2a), b) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990

Zb. o priestupkoch, v znení neskorších predpisov.“ Z odôvodnenia rozhodnutia o zastavení konania si žalovaný dovolí citovať: „Dlžníčka v posudzovanej zmluve nemá právne postavenie spotrebiteľa, pretože nenapĺňa definíciu spotrebiteľa v zmysle § 2 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko jej bol úver poskytnutý na výkon POVOLANIA a dojednaná zmluva uzavretá podľa ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka sa spravuje ako absolútny obchod jeho právnym režimom. Žalobca sa podľa žalovaného domáha určenia absencií náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, avšak ani jediným dôkazom nepoukázala prečo by sa mala zmluva za spotrebiteľskú považovať. Žalovaný poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 5C/159/2012 zo dňa 06.03.2013. Rozsudok Okresnému súdu potvrdil Krajský súd v Žiline, sp. zn. 7Co/208/2013 zo dňa 28.08.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03.10.2013, rozhodnutie Krajský súd v Banskej Bystrici, sp. zn. 14Co/1553/2014, rozhodnutie Okresného súdu Bratislava IV, ktorý v sp. zn. 8C/22/2011, rozhodnutie Okresného súdu v Bratislave IV, sp. zn. 4C/26/2011, rozhodnutie Okresného súdu v Ružomberok, sp. zn. 3C/46/2016-90. Žalovaný je toho názoru, že žalobca na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky nemá naliehavý právny záujem. „Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem“. V zmysle uvedeného ustanovenia žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať, že na určenie právneho vzťahu alebo práva v čase rozhodovania súdu má naliehavý právny záujem. Podľa názoru žalovaného žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Podľa ustanovenia § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. vyššie uvedené ustanovenie § 137 CSP písm. c/ pripúšťa určovacie žaloby len vo vzťahu k právam (už nie právnym vzťahom ako § 80 písm. c) OSP (Občiansky súdny poriadok (zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov)) a vo vzťahu k právnym skutočnostiam len v prípade, ak to predpokladá osobitný predpis (napr. dobrovoľná dražba, uznesenie valného zhromaždenia kapitálovej spoločnosti, skončenie pracovného pomeru). Podľa predchádzajúcej právnej úpravy bolo možné zo strany súdov (pri rozhodovaní či je možné určiť zmluvu alebo je časť za neplatnú) oprieť sa o časť ustanovenia § 80 písm. c/ OSP „právny vzťah“. Takéto slovné spojenie sa ale v CSP vôbec nenachádza, z čoho je zrejmé, že CSP vôbec nepripúšťa žalobu o určenie neplatnosti zmluvy. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami v zmysle § 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Určenie existencie právnej skutočnosti (napr. že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti.. Vychádzajúc zo znenia citovaného ustanovenia ust. § 137 písm. d) CSP je možné konštatovať, že CSP v zásade nepripúšťa určovacie žaloby o určenie právnej skutočnosti s výnimkou žalôb za podmienky, že to vyplýva z osobitného predpisu. Osobitným právnym predpisom, t.j. výnimka žalôb o určenie právnej skutočnosti je Zákonník práce (žaloba o neplatnosť skončenia pracovného pomeru), zákon o dobrovoľných dražbách (žaloba o neplatnosť dražieb), občiansky zákonník (žaloba o neplatnosť výpovede nájmu bytu). Žalobca sa domáha určenia neplatnosti právnej skutočnosti a nie určenia či tu právo je alebo nie je. Určenie existencie/neexistencie právnej skutočnosti odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Takéto určenie právnej skutočnosti ako ty vyplýva z ustanovenia § 137 písm. d) CSP je možné len vtedy ak to vyplýva z osobitného právneho predpisu, pričom určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu. K bezdôvodnému obohateniu žalovaný uviedol, že úšného kontrolného orgánu podľa § 23, y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci lehotou splatnosti podľa § 16,) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23, y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu

podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

8. Podľa § 9 ods. 3 zák. č. 129/2010 Z. z., ak zmluva o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú obsahuje dohodu o amortizácii istiny, je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

9. Podľa § 9 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z., ak ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorej splátky spotrebiteľa nevedú k okamžitej zodpovedajúcej amortizácii celkovej výšky úveru, ale v období a za podmienok ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v inej zmluve sa použijú na vytvorenie kapitálu, je veriteľ povinný zrozumiteľne a stručne uviesť, či použitie takto vytvoreného kapitálu zaručuje splatenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru čerpaného na jej základe.

10. Podľa § 9 ods. 5 zák. č. 129/2010 Z. z., amortizačná tabuľka podľa odseku 3 uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

11. Podľa § 9 ods. 6 zák. č. 129/2010 Z. z., spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

12. Podľa § 9 ods. 7 zák. č. 129/2010 Z. z., veriteľovi alebo finančnému agentovi sa zakazuje predkladať spotrebiteľovi návrhy zmlúv, ktorých zrejším účelom je obchádzanie ustanovení tohto zákona; za takéto konanie sa považuje aj to, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o spotrebiteľskom úverezahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa uplatňovaniu tohto zákona. Ak veriteľ využil omyl spotrebiteľa a použil zmluvné podmienky, ktorými vylúčil aplikáciu ustanovení vzťahujúcich sa na spotrebiteľské úvery, považuje sa zmluva za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ak veriteľ nepreukáže, že nemal úmysel obísť tento zákon.

13. Podľa § 9 ods. 8 zák. č. 129/2010 Z. z., veriteľ alebo finančný agent nesmie ponúkať spotrebiteľovi výber rozhodného práva k zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorého zrejším cieľom je zbaviť spotrebiteľa práv, ktoré mu priznáva tento zákon.

14. Podľa § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

15. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

16. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

17. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

18. Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

19. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občianskeho zákonníka“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

20. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

22. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

23. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

24. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

25. Podľa § 54 ods. 3 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

26. Podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

27. Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka, odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

28. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

29. Žalobca si uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a to vo výške 732 eur s poukazom na to, že na predmetnú zmluvu sa treba pozerať ako na bezúročnú a bez poplatkov. V tomto sa súd stotožnil plne s tvrdením žalobcu a to s poukazom na citované zákonné ustanovenie § 11 ods. 1 v kontexte s ustanovením § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, keďže tieto náležitosti predmetná zmluva postráda. Je zrejmé, že s poukazom na citované zákonné ustanovenia je nutné pozerať sa na predmetné zmluvy ako na bezúročné a bez poplatkov a teda, má žalobca právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo všetkom, čo preplatil nad rámec istín, čo bolo aj preukázané výpismi zo splátkových kariet k predmetným zmluvám.

30. Súd sa zaoberal aj návrhmi na vyhlásenie neprijateľných zmluvných podmienok v časti poplatkov, ktoré zahŕňajú vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil, že tieto poplatky sú z 2/3 (resp. 1) tvorené nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy. Je teda zrejmé, že poplatky tvoria cca až 80 % z poskytnutej istiny. Preto dohodnuté poplatky súd považoval minimálne za rozporné so

zásadou dobrých mravov pre jeho neúmerenú výšku a z tohto dôvodu súd konštatuje, že zmluvy sú týchto častiach neplatné. Je nutné konštatovať, že požadovanie úhrady administratívneho poplatku, ktorý dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa, splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané, treba považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pri poplatok zo spotrebiteľského úveru je nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Jednou z podmienok podnikania významných pre ochranu spotrebiteľa je aj zákaz klamať spotrebiteľa uvádzaním nepravdivých údajov o skutočných vlastnostiach úrokov alebo služieb alebo úrovni nákupných podmienok. RPMN je údajom o skutočných vlastnostiach služby, má byť vypočítaná spôsobom stanoveným podľa prílohy č. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch jednoznačne a reprezentuje náklady, ktoré vzniknú spotrebiteľovi v súvislosti s poskytnutím úverom. V predloženej zmluve č. XXXXXXXXXX je tento údaj nezrozumiteľný a teda aj v danom prípade treba túto podmienku zmluvy považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Aj v tomto smere súd poukazuje už na právoplatné rozhodnutia v iných veciach, kde žalovaným bola spoločnosť I.C..

31. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. Keďže žalobkyňa bola úspešná v celom rozsahu, súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % o výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde vo Vranov a nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 SCP). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.